
392

Tijdelijk besluit van 13 oktober 2020 tot wijziging van het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB vanwege een afwijkende examinering voor de keuzedelen in verband met de uitbraak van COVID-19 voor mbo-studenten die voor 1 augustus 2021 hun diploma behalen

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, van 25 september 2020, nr. WJZ/25523188(11833), directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Gelet op artikel 7.4.3a van de Wet educatie en beroepsonderwijs;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 7 oktober 2020, nr. W05.20.0352/I);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 12 oktober 2020, nr. WJZ/25728330(11833), directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I. WIJZIGING EXAMEN- EN KWALIFICATIEBESLUIT BEROEPSOPLEIDINGEN WEB

Het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 18a wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het slot van het opschrift wordt «**2020**» toegevoegd.
2. In het tweede lid wordt «deelnemers» vervangen door «studenten».

B

Na artikel 18a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 18b. Tijdelijk afwijkende examenregeling en uitslagbepaling vanwege COVID-19 studiejaar 2020–2021

1. In afwijking van artikel 3 kan het bevoegd gezag beslissen dat het examenonderdeel dat een keuzedeel betreft, geen onderdeel is van het examen van een beroepsopleiding.

2. Het bevoegd gezag neemt een beslissing als bedoeld in het eerste lid alleen ten behoeve van studenten:

a. die als gevolg van de uitbraak van COVID-19 geen onderwijs in het keuzedeel hebben kunnen volgen of examen in het keuzedeel hebben kunnen afleggen in het studiejaar 2019–2020; en

b. voor wie het afleggen van het examen in het keuzedeel niet is te realiseren binnen de beschikbare tijd in het studiejaar 2020–2021; en

c. die voor 1 augustus 2021 hun diploma behalen.

3. Indien het bevoegd gezag heeft beslist overeenkomstig het eerste lid is op die studenten de uitslagbepaling van artikel 17 van toepassing, met dien verstande dat het examenonderdeel dat een keuzedeel betreft, niet behoeft te zijn afgelegd.

C

Artikel 18a vervalt.

D

Artikel 18b vervalt.

ARTIKEL II. INWERKINGTREDING

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 augustus 2020, met uitzondering van artikel I, onderdeel C, dat in werking treedt met ingang van 1 januari 2021, en artikel I, onderdeel D, dat in werking treedt met ingang van 1 augustus 2021.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 13 oktober 2020

Willem-Alexander

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven

Uitgegeven de *eenentwintigste* oktober 2020

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen deel

Dit besluit betreft een tijdelijke wijziging van het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB (hierna: Ekb) in het kader van de coronacrisis.

Binnen de maatregelen van het kabinet om de verdere verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken en ieders welzijn te bewaken, heeft het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap samen met vertegenwoordigers van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) gezocht naar een manier om verantwoord te diplomeren in een tijd waarin veel examens niet op de manier zoals oorspronkelijk voorzien konden worden afgenomen.

Daarvoor is de afgelopen periode een groot beroep gedaan op instellingen om de examinering aan te passen. Om studenten en instellingen de ruimte te bieden zich te concentreren op de onderdelen van de opleiding die volwaardig meetellen voor het behalen van het diploma en die noodzakelijk zijn voor de beoefening van een beroep, is er ruimte geboden in het Ekb middels artikel 18a. Het bevoegd gezag kan besluiten studenten vanaf 15 maart 2020 tot en met 31 december 2020 het mbo-diploma te kunnen laten behalen zonder resultaat voor het keuzedeel of de keuzedelen en/of zonder resultaat voor het generieke examenonderdeel rekenen.¹ Dit kan alleen besloten worden wanneer een mbo-student aan iedere andere diplomavooraarde voldoet.

De gevolgen van de coronacrisis werken ook nu nog door in het onderwijs. De afgelopen periode is er door instellingen extra aandacht gegaan naar studenten die in hun examenjaar zaten. Daardoor kan het voorkomen dat bij studenten in het voorlaatste studiejaar achterstanden zijn ontstaan in onderwijs en examinering. Om deze reden wordt de voorziening waarmee in uitzonderlijke situaties resultaat voor een keuzedeel of keuzedelen niet nodig is voor het behalen van het diploma, verlengd tot en met 1 augustus 2021. Om dit mogelijk te maken, worden de diploma-eisen in het Ekb tijdelijk aangepast. Het Ekb wijzigt in lijn met het reeds eerder vastgestelde Servicedocument mbo-aanpak Coronavirus COVID-19 versie 4.0 en de handreiking Verantwoord diplomabesluit versie 3.0², die zijn afgestemd met en gesteund worden door de besturen van MBO Raad, NRTO, JOB, AOOb, BVMBBO, CNV Onderwijs, FNV Overheid, UnieNFTO, SBB en van de Onderwijsinspectie. Deze regeling geldt alleen voor mbo-studenten (alle niveaus) die:

- in het studiejaar 2020–2021 diplomeren,
- het afgelopen studiejaar (2019–2020) door coronamaatregelen geen onderwijs in keuzedelen hebben kunnen volgen of examens hebben kunnen afleggen in het keuzedeel, en
- voor wie het afleggen van het examen of de examens in het keuzedeel of de keuzedelen niet te realiseren is binnen de beschikbare tijd in het studiejaar 2020–2021.

Voor studenten die in het studiejaar 2020–2021 starten met een eenjarige of meerjarige beroepsopleiding telt de hoogte van het behaalde resultaat voor het keuzedeel of de keuzedelen wel mee voor het behalen

¹ Stb. 2020, 202.

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2020/07/10/servicedocument-mbo-aanpak-coronavirus>

van een diploma, conform wat is bepaald in artikel 17 van het Ekb zoals geldend per 1 augustus 2020. Voor deze groep geldt dit besluit dan ook niet.

Het bevoegd gezag beslist of van deze ruimte gebruik wordt gemaakt, onderbouwt de keuze aan de hand van de hiervoor genoemde voorwaarden en past zonedig het onderwijs- en examenprogramma hierop aan. De wijziging van de onderwijs- en examenregeling, kan plaatsvinden door bijvoorbeeld een korte bijlage of oplegger toe te voegen aan de onderwijs- en examenregeling waarin de wijzigingen zijn opgenomen.

Het niet behoeven af te leggen van het examenonderdeel dat een keuzedeel betreft, betekent niet dat er geen onderwijs verzorgd hoeft te worden in het keuzedeel. Het heeft daarom geen directe gevolgen voor de waarde van het diploma of de doorstroom naar het vervolgonderwijs. Het bevoegd gezag dient zich dan ook, indien wordt besloten dat het keuzedeel geen onderdeel uitmaakt van het examen van de beroepsopleiding, in te zetten het onderwijs in dat keuzedeel te verzorgen.

Wanneer een mbo-student dan aan iedere diplomavooraarde voldoet, behalve het hebben voldaan aan de keuzedeelverplichting, dient een examencommissie tot en met 1 augustus 2021 te besluiten dat de student het diploma heeft behaald. Als de student verzoekt om alsnog examen te doen, mag de instelling dit verzoek wel inwilligen.

Voor die studenten die wel resultaten hebben behaald voor de keuzedelen, geldt dat deze resultaten worden vermeld op de resultatenlijst, tenzij de student op basis van het examenprogramma nog gebruik had kunnen en willen maken van een herkansing na 15 maart 2020 en deze mogelijkheid vanwege de coronamaatregelen niet kon worden aangeboden. In dat laatste geval treedt de examencommissie in overleg met de student over het al dan niet vermelden van het resultaat op de resultatenlijst. Uiteraard kan er geen certificaat als bedoeld in de artikelen 7.2.3 Wet educatie en beroepsopleiding (Web) en 17c Ekb worden uitgereikt voor een keuzedeel als er op basis van dit besluit geen examen is afgelegd.

De reden dat ervoor is gekozen om dit alleen te verlenen voor de examens betreffende de keuzedelen en niet voor rekenen, is dat de wens bestaat, in overleg met de sector en conform het voornoemde servicedocument 4.0, weer zoveel mogelijk te normaliseren waar het gaat om de eisen die gelden voor diplomering. Voor een specifieke groep blijft de mogelijkheid bestaan dat kan worden beslist te diplomeren zonder de examens betreffende de keuzedelen. Waar het ging om de eerste periode, hebben instellingen snel moeten improviseren. Voor dit huidige studiejaar hebben instellingen langer de tijd gehad om het onderwijs en de examinering vorm te geven.

Gevolgen voor Caribisch Nederland

Deze wijziging heeft geen gevolgen voor Caribisch Nederland, aangezien het Ekb uitsluitend van toepassing is in Europees Nederland.

Administratieve lasten en nalevingskosten

Voor de eventuele aanpassingen aan de onderwijs- en examenregeling is er sprake van nalevingskosten voor de onderwijsinstellingen. Echter, omdat er sprake is van een verlenging van een al bestaand besluit met

betrekking tot de keuzedelen³, zullen onderwijsinstellingen naar verwachting de benodigde aanpassingen in de onderwijs- en examenregeling al gemaakt hebben en kunnen zij dit voortzetten voor de extra toegevoegde periode waarvoor dit besluit geldt. Mocht dit in uitzonderlijke gevallen nog niet aan de orde zijn, bestaan de lasten voor de instellingen uit het kennis nemen van dit besluit, hierover intern in overleg treden, en de daadwerkelijke wijziging van de onderwijs- en examenregeling voor de instelling.

Uitvoering en handhaving

DUO en de Inspectie van het Onderwijs achten het besluit uitvoerbaar en handhaafbaar.

Financiële gevolgen

Dit besluit heeft geen financiële gevolgen voor de rijksbegroting.

Artikelsgewijs deel

Artikel I

Onderdeel A (artikel 18a)

Vanwege de gevolgen van de uitbraak van het coronavirus kunnen studenten in de periode vanaf 15 maart tot en met 31 december 2020 hun mbo-diploma behalen zonder dat zij de examenonderdelen rekenen of die een keuzedeel betreffen, behoeven te hebben afgelegd, mits het bevoegd gezag hiertoe heeft beslist. Dit is geregeld in artikel 18a. Deze voorziening loopt af op 1 januari 2021. Aangezien deze voorziening zich beperkt tot het kalenderjaar 2020 wordt dit jaartal ter onderscheiding van het nieuwe artikel 18b aan artikel 18a toegevoegd. Ook wordt in het tweede lid «deelnemers» vervangen door «studenten» wegens de inwerkingtreding van het Aanpassingsbesluit Wet versterken positie mbo-studenten op 1 augustus 2020, waarin dit artikel niet is meegenomen.⁴

Onderdeel B (artikel 18b)

In het nieuwe artikel 18b wordt nu gedeeltelijk een soortgelijke voorziening geregeld voor studenten die hun diploma kunnen behalen in het studiejaar dat eindigt op 31 juli 2021. Gedeeltelijk, want het artikel geldt slechts voor examens betreffende het keuzedeel of de keuzedelen en dus niet voor rekenen.

Artikel 18b betekent dat studenten die in het studiejaar 2019–2020, als gevolg van de uitbraak van het coronavirus geen keuzedeel hebben kunnen volgen, dat niet alsnog in het studiejaar erna behoeven te doen als het inhalen van dit onderdeel niet te realiseren is binnen de beschikbare tijd. Zo kunnen zij hun diploma behalen zonder dat een examen betreffende het keuzedeel hoeft te zijn afgelegd. Randvoorwaarden hierbij zijn wel dat het bevoegd gezag nadrukkelijk hiervoor kiest en dit dan ook vastlegt in het onderwijs- en examenprogramma voor deze groep studenten. En tot slot dat de student uiterlijk 31 juli 2021 aan alle overige voorwaarden voor diplomering zal hebben voldaan. En dus uiterlijk op dat tijdstip in aanmerking komt voor een mbo-diploma.

Deze verlenging heeft dus uitsluitend betrekking op het examenonderdeel dat een keuzedeel betreft. Vanaf 1 januari 2021 kan overigens alleen weer een mbo-diploma worden behaald als ook het rekenexamen is

³ Stb. 2020, 202.

⁴ Stb. 2020, 267; Stb. 2020, 276.

afgelegd, hoewel het behaalde cijfer niet meetelt voor het slaag-/zakbesluit. Artikel 18a is immers op dat tijdstip uitgewerkt.

Het nieuwe artikel 18b is evenmin van toepassing op studenten die op of na 1 augustus 2020 zijn gestart met hun beroepsopleiding. Studenten die op 1 augustus 2020 zijn gestart, dienen dus wel het examen betreffende het keuzedeel af te leggen. Dat examen telt ook mee voor de uitslagbepaling overeenkomstig artikel 17, eerste lid, zoals dat vanaf 1 augustus 2020 luidt.

Onderdeel C

Wegens de tijdelijke aard zal artikel 18a, dat reeds (met terugwerkende kracht) sinds 13 maart geldt, vervallen per 1 januari 2021.

Onderdeel D

Wegens de tijdelijke aard zal het nieuwe artikel 18b vervallen aan het eind van studiejaar 2020–2021.

Artikel II (inwerkingtreding)

Het nieuwe artikel 18b treedt in werking met ingang van de dag na plaatsing in het Staatsblad en werkt terug tot en met 1 augustus 2020, zijnde de dag waarop studiejaar 2020–2021 is gestart. Terugwerkende kracht is in dit geval niet bezwaarlijk, omdat het positieve gevolgen heeft voor de mbo-studenten. Bovendien is reeds in het Servicedocument mbo-aanpak Coronavirus COVID-19 versie 4.0 en in de handreiking Verantwoord diplomabesluit versie 3.0 kenbaar gemaakt dat voor deze groep studenten een afwijkingsmogelijkheid voor de verplichte examinering in het keuzedeel mogelijk gemaakt zou worden. Omdat artikel 18b slechts geldt om de gevolgen van de uitbraak van COVID-19 op te vangen voor een bepaalde groep studenten, vervallen artikel 18b en een hierop gebaseerde wijziging van de onderwijs- en examenregeling van de mbo-instelling per 1 augustus 2021. In de tussentijd genomen diplomabeslissingen overeenkomstig dit besluit blijven van kracht.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven